

Innspill til den kommende Stortingsmeldingen om ungdomstid og 5.-10. trinn.

Regjeringen skal legge frem en stortingsmelding om 5.-10.trinn. Hovedmålet for meldingen skal være å utforske og beskrive hvordan skolen i større grad kan ivareta og fremme elevenes motivasjon, mestring, læring og utvikling. Meldingen skal blant annet se på hvordan skolen kan bli mer praktisk og variert, slik at elevene kan lære mer og trives bedre. Kilde:

[\(https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/grunnopplaring/innsiktsartikler/arbeidet-med-stortingsmelding-om-ungdomstid-og-5.-10.-trinn/id2923898/\)](https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/grunnopplaring/innsiktsartikler/arbeidet-med-stortingsmelding-om-ungdomstid-og-5.-10.-trinn/id2923898/)

Dette er ingressen til siden der innspillene til Stortingsmeldingen kan sendes. I St. meld 22 (2010-2011) var overskriften «Motivasjon – mestring – muligheter» Ungdomstrinnet.

Begrunnelsen den gang var akkurat den samme som nå. Elevene kjeder seg, skolen er for teoritung, for lite fokus på praktiske fag og ferdigheter med videre. Og regjeringen tar seg en ny runde for å høre hva som skjer ute i skole-Norge, hva elevene mener.

Jeg stiller spørsmål ved om denne kommende meldingen er nødvendig, om regjeringen ved kunnskapsministeren viser historieløshet om skolen, eller ikke selv forstår de styringsdokumentene norsk skole skal drives etter. Skolen har allerede hele det handlingsrommet den trenger i LK20, den gjeldende læreplanen for grunnskole og videregående opplæring, for å realisere potensialet til den enkelte eleven. Det gjelder å ta den i bruk, helt og fullt. Om det faktisk skjer, bør følges opp sentralt, og i detaljer, slik at ikke gammel praksis bare fortsetter. Regjeringen bør aktivt følge opp arbeidet med læreplanen først framfor å komme med nye meldinger som svar på et arbeid som nettopp er begynt.

Siden 2017 har den nye læreplanen LK20 vært på trappene, først med den overordnede delen, og deretter fulgte resten av planen de følgende årene, med full implementasjon fra skoleåret 21-22. Leses den nøye, og det må alle som jobber i og med skole gjøre, vil man kunne finne alle de handlingsrommene man trenger for å arbeide praktisk og variert, for å la elevens stemme komme til sin fulle rett, og for å la den enkelte eleven utvikle seg på sine egne premisser. Det krever imidlertid en reell vilje og kanskje også vågemot til å både forstå og ta inn over seg hvilke muligheter læreplanen gir på alle nivåer i skoleorganisasjonen, og så omsette mulighetene til faktiske pedagogiske/didaktiske handlinger.

Både det enkelte faget og tverrfaglig undervisning rammes inn av elevenes rettigheter i opplæringsloven og læreplanens overordnede del. Kompetansemålene i læreplanen teller ca

200 til sammen på ungdomstrinnet. De aller, aller fleste er svært vide, og det betyr at med læreplan og opplæringslov i hånd kan det allerede nå legges til rette for at elevene får arbeide på måter som er best for den enkelte. Det kan være praktisk for den ene, og teoretisk for den andre, en god blanding for den tredje. Allerede nå skal og kan elevene arbeide og lære på flere og varierte måter slik det står i opplæringslovens forskrift. Å sikre en grunnleggende forståelse av LK20s muligheter og handlingsrom vil i seg selv være et svært sterkt bidrag til å skape motivasjon og mestring og dermed bidra til å redusere psykisk stress. Det vil også i seg selv bidra til at elevene vil trives bedre for de vil merke at det er en reell plass til hver og en av dem, ikke bare noen av dem. Innretningen av læreplanen er altså svært elevsentrert, og svarene ligger i den didaktiske/pedagogiske forståelsen av LK20.

For å realisere LK20 og dermed den enkelte elevs potensiale, må læreplanen ikke bare leses, den må analyseres og forstås. Arbeidet må ses i sammenheng med forståelse av opplæringslovas føringer og i lys av samfunnet vi lever i. Oppdraget er klart. Det er formulert i formålsparagrafen. Det er formulert i læreplanen hvilke avveininger profesjonsfelleskapet må gjøre daglig, og de kan gjøres med eleven slik det står i loven.

Kunnskapsministeren bør være interessert i å legge til rette for å bidra til konkrete prosesser der lærerutdanningene, skoleeiere, rektorer og lærere får forløst reell forståelse av mulighetene i LK20 før man kommer med nye meldinger som slår inn åpne dører, eller som lett legges på hylla slik som så ofte før etter et par justeringer i skoleorganisasjonen. Læreplanen må altså få virke på ordentlig i hele skoleorganisasjonen, og det bør kunnskapsministeren være interessert i å følge med på og sørge for at skjer, så får hun det hun ønsker på vegne av elevene; mer praktisk og variert, mer motivasjon og læring.

Med vennlig hilsen

Dorte Rømsing

Rektor

Erdal ungdomsskole, Askøy kommune